

Postri.

"Kuharica!"

"Prosim, gospod Sourdat!"

"Okusno pripravite postri. Belega vina si preskrbite, petersilja, timijana, lorberja, česna in sveže čebule za omako."

"Brez skrbi, gospod, vsa kresna želišča bom dala notri."

"Predvsem nikar ne pozabite okisati; tudi nekoliko citrone ne bo škodovalo... Ob polenajstih bodi pogrnjenjo, točno ob enajstih pa zanjutri gotov... Ne ob enajstih pet minut — točno ob enajstih, razumem?"

Ko je gospod Sourdat, preiskovalni sodnik pri marvilkem deželnom sodišču svoji kuharici v osornem glasu vse potrebo načrt, je hitel vesel, metodično odmerjenih korakov preko trga in naglo došpel do jurističnega poslopja, ki je stala zadaj za perfekturo.

Gospod Sourdat je bil sajne petinštirideset let, navzlie rastčemu obsegu zelo, ročen, plečast in tršat; glas mu je bil osoren, glava okrogla in kratkih las; sive oči so mu jasno in neusmiljeno gledale izpok košatih obrvi; ustna je imel ozka, usta velika, lica temnordeča, od revne brade obrabljenja — s kratka, gospod Sourdat je bil eden tistih postav, ki si jih nihče za brate ne želi.

V resnici blage narave gospod Sourdat ni bil in s svojo ostrostjo se je še celo ponusal. Zapovedljiv in objesten, kakor je bil, se je nad vsakim zadrl, kdor mu je bil na poti. Neusmiljen kakor kamen proti otočencem, trd proti pričam, nevljiv proti zagovornikom, je bil kakor osat — kdor se mu je približal, se je občutno obodel. Vsi so se ga bali kakor ognja, tem manj pa je bil priljubljen.

In vendar je imel železni tamoz dvoje napak. Prvič mu je bilo ime Nemorin, kar je obujalo mnogo smeha; potem je bil sladkosnedečev prve vrste. Njegova bistromna in znanstveno razvita snedenost je mejila skoro na manjšo. Deset milj v okolici tistega neznatnega mesteca, na robu belgijskih Arden, kjer daje miza edino zabavo imovitejšim mesičnim, so bile dobro poznane sodnikove kulinarične zmožnosti. Pravili so, da je na vse zgodaj ribe, čes, da njih meso po nočnem počitku in pred telesnim napornom najbolje poživi. Takisto si je izmisli, da je rake, preden se kot nadavno skuhajo v svojem soku, potopiti v kipečo mleko. Tako da postanjo, kot je zatrjeval, prav okusni za grlo.

Ko je župniku od svet. Viktorija razdelil to skrivenost, si častiti mož ni mogel kaj, da ne bi od hvaležnosti žareč, tolstih svojih rok povzdignil proti nebu ter vzliknil: "Slastno, to je preslastno, gospod Sourdat! ... gotovo mi dovolite da pod najstrožjo molčanijo okusim to dobro reč; ali tako poželjivost prehaja prav zaradi v greh, in gotovo se boste moralni zavoljo nje zagovarjati pred sodnim stolom božje milosti."

Na te pobožne premisleke je odgovoril Sourdat s pomilovalnim nasmehom in hudobno šalo že zbrusil svojemu sosedu v obraz. Vendar ga je v družbi aktuarja danes za trdno pričakoval k zanjutku. Prejšnji dan je bil prejel iz Semois postri, vjetno v kristalno čisti vodi. To je bila najljubša riba njegova in pripravljanje te reči jo vzel skoro polovico jutra; o prednosti te omake pred ženevskimi in holandskimi, po kuharskih bukvah prirejenimi polivkami, o tem so mu ležali dokazi na dlani. — Postri je morala biti prisnešena hladna na mizo in dišečini, ki se je kuhalo v nji. To je bilo zanjal kakor dogma in prav tako nedotakljivo, kakor kazenskoga zakonika paragi. Prišedti v urad je zlezel v uradno svojo obliko in prelistal akte o novi kazenski zadavi, ki se je pravkar o njej preiskovala.

To je bil velik zločin, ki je vesprijet vznemirjal in katerega dramatične podrobnosti so bile posvetnim nazorom Sourdatovim navrnost navskriž.

Pretesen tem so našli pred solničnim vzhodom sred gozdne doline truplo umorjenega logarja, skrito pod grmičevjem v jarku. V obči se je sedilo, da so zločin prevrzeli gozdni tatje, ki jih je bil pokojni pri tativni zatekel; toda doslej ni došlo nič gotovih poročil in zasnilevanje prič je zavilo zadevo se v večjo meglo. Umor se je zgolil na gozdnem robu, kjer so oglarji kuhali oglje, in prav ta o-kolčina je dala sodniku povod različnim slutnjam. Iz izpovedi

prič je sklepal, da so bili ti ljude v taisti noči z doma, in da je pri kopah ostala oglarjeva hči. Vzle temu je gospod Sourdat ukazal privesti pridnega oglarskega pomočnika petindvajsetih let, ki je z umorjenim logarjem živel v prepisu, v preiskovalni zapori. Takisto je povabil oglarjevo hčer na pričevanje.

Odslej naprej je bila stvar še bolj zamotana. Dekle se povabilu ni odzvalo, ampak je izginilo kdovsem. Sodnik je postal orožnik in prizakoval rezultatov tega pozivedovanja. Ob desetih so se oprični vratila na pragu se je pričakal orožni stražnjošter.

"No, kaj je?" je zagordnjal gospod Sourdat nejevoljno.

"Gospod preiskovalni sodnik, vse iskanje je bilo zaman ... Zjutraj s solnčnim vzhodom smo preiskali ves gozd ... Dekle je bilo ravno izginilo, in še celo oglariji so v skrbih in si ne vedo razlagat."

"Komajda!" je zakričal gospod Sourdat razjarjen, "ti ljude vas vodijo za nos ... Vse bi kazalo pozapreti ... Vi ste tepe ... Ste že opravili?"

Sodnik je pogledal na njo. — Četr čez deset. Poizvedovanje se ni obneslo, in pred prihodom svih gostov je hotel pregledati jedilnico. Hitro je odložil uradno haljo in v pičlih minutah je bil zopet doma.

*

V žarkih junijevega solnca je bliščala obedinica in s svojimi belimi prsnicami, sivimi zavesami, visoko z mramornatim olisponom okrašeno pečjo in svojo okroglo sremetno zloženimi pregrinjki je kazala prijazno lice. Majhni košci maslenega kruha so mično ležali na pisanicah, rdeče progasti servijeta. Rožnato inorsko vino se je smejalo v karafinah. Na desni se je lesketala zelena solata s kresom, na levi pa je poleg skledo rakov ponosno ležala postri na podgostlo okroglem krožniku. Na srebrnem trebuhu so se vrstili rdečkaste pike, in na razrezenem sivkastem hrbtnu je gledevalo okusno slastno meso in med zobmi pa ji je roža etvelta. Zraven je bila kangljica z omako, mastno kakor žolica, in iz nje se je kadil prijeten duh.

Ob tem pogledu se je sodniku slaba volja polegla in polagoma se mu je razjasnil obraz. Ravno je posadil zaprašeno steklenico starega kortonea v srebrno pletenico, ko so se odprla vrata silozu; zunaj na hodniku pa se je čul ženski glasek:

"Rečem vam, s sodnikom mi je govoriti, ker me pričakuje!"

V tem trenutku se je zasukala neznanca razgaljena roka aktuarja Joucheboeufa, ki se je bil na vrata postavil in tujka je tiščala v sobo.

Mlado dekle je bilo, skoro še otrok, vitko, zagorelo, razoglavlo z razpuščenimi lasmi. Siv jopič in rjava krilo sta pokrivala utrujene ude in otroške prsi. Žgoča vročina in daljna pot sta ji počela obraz; temne oči so ji iskrile pod temnimi, zmelenimi, kostanjasto rjavimi lasmi. Dekle je bila po senci, in na stežaj odprta usta so se ji tresala.

"Kaj naj pomeni ta ropot?" je zagordnjal sodnik, in celo se mu je nasmrčilo.

"Izprijte brž!"

In samsko njegovo sreco je bilo kakor od groma zadeto in pogled na dekle, ki je vidoma hujšalo, ga je pripraval v nemalo zadrgo. Ni se več brigal za kuharico v kuhinji, in ker je ni hotel motiti, je vprašal aktuarja, ki je pri svinjih aktih čepel, za svet.

"To je pač le omotica," je prispomnil ta, "morda je lačna?"

"Ali čutiš lakoto?" jo je vprašal sodnik.

Dekle je pritrdilo.

"Oprostite," je dejala z medim glasom, "od včeraj še nisem niesesar zavžila... To je vrok slabosti..."

Gospod Sourdat se je tresel.

— Prvikrat se je fantovsko njegovo sreco omečilo. Premislil je, da je slabotno deklete pritekel tri milje daleč, le da bi ljubeza iztrgal justici iz kremljev... Tri milje v žgoči solnčni vročini in še tako mlađo... To ga je ganilo do srca.

V svoji osuplosti je obesil brezupen pogled na mizo. — Soluta? Raki?... To je pač za ljudi, ki so že drugega siti. Ali glej Junaško in s samozatajevanjem je porinil krožnik, na katerem je ponosno ležala postri, in ko je preplašeni oglarci odrezali precejšen kos in ga na krožniku polozili pred njo, jo je posadili na stoli.

"Jejeté," ji je dejal prisiljeno.

Tega si ni pustila dvakrat povadeti. Željno je jedla in plăšno. V pičlih trenutjih je bil krožnik.

"Prisegate, da boste golo in čisto resnico govorili?"

"S tem namenom sem prišla."

"Dvignite prste!... Torej ... Vi ste bili v noči med drugim in tretjim v posečevju. Ne daleč od tam je bil logar Seurrot umorjen... Povejte kar veste o tej stvari."

"Kar vem, to bom povedal. Naši pomočniki so peljali oglje v Stenay, in sama sem ostala pri kopu. Ob dveh — mesec je ravno izginil za gorami — je prišel mimo kruha pri hiši; rad bi podrl zajca, da bi ga zjutraj v Marvillu prodal." — Nato je odšel v smeri proti Onze Fontain. Izginil mi je iz pogleda; a kmalu zatem — veter je ostro zavijal — ko sem oglje zavaroval pred sapo, sem začula streli. V bližnjem trenutku je prizvrgala krogijo mimo naše koče. Temu je sledil glasen prepir. — "Potepuh," je zakričal logar, "čakaj jaz tis posvetim!"

— "Seurrot," ga je prosil Mauchin,

"vsaj zajeza mi pusti, moji otroci hočejo kruha." — "Vrag te vzemim!" — Zdaj sta se spoprijela; strelji so se glasno razlegali skozi noč... Naposled je logar zajel in se zvrnil. Jaz, jaz pa sem tičala v najskritejšem kotu naške koče in potne strage so me od strahu obliviale. Zatem se je Mauchin potikal po goščavi, in zdaj je že preko meje na varnem. To je vse, kar vem."

"Grom in peklo!" je zahreščal sodnik. "Zakaj pred sodiščem tegata nista takoj izpovedali, ko ste vabilo prejeli?"

"To ni bila moja stvar.... Tu nisem hotela Mauchina ovaditi." — "Res? Pa ste vendar sprememel danes zjutraj svoje nazore?"

"Ker sem izvedela, da Gustina dolže."

"Kdo je to?"

Dekle je zardelio in v zadregi začelbjal:

"Eden naših pomočnikov, človek, ki nikomur lastu skrivi ne more.... Glejte," je dejala silno razburjena, ko so za malopridoust drugega hoteli njega mučiti mi je bilo, kakor da bi mi bilo potišnil jeklo v srecu; ubrala sam pete in bežala skozi les; prav divjala sem... Nobene utrujenosti nisem čutila, in do sodnega dne bi bila tekla, če bi bilo treba. Resnično je, kakor nebo, da je naš Gustin popolnoma nedolžen! To sem pripravljena priseči z roko v žerjavici."

To je govorila tako vznemirjena in ganjena, da je bila res lepa, navzlie raztrganji oblike svoje; tadi divjata zgoravnost pa je pričala o resničnosti njenih besedi, in najstrostnega sodnika bi moral zadeči krepot, s katero je ta otročaj branil Gustina.

"Počasi," je zakričal sodnik, medtem ko je ona obledevala in omahnila, "kaj vam je?"

Postajala je bledejša in mrzel poti, ki je oblivial sene.

"Vrti se mi pred očmi, mič več ne morem," je zaječala.

Sodnik ji je podal prestrašen kozačev vina.

"Izprijte brž!"

In samsko njegovo sreco je bilo kakor od groma zadeto in pogled na dekle, ki je vidoma hujšalo, ga je pripraval v nemalo zadrgo. Ni se več brigal za kuharico v kuhinji, in ker je ni hotel motiti, je vprašal aktuarja, ki je pri svinjih aktih čepel, za svet.

"To je pač le omotica," je prispomnil ta, "morda je lačna?"

"Ali čutiš lakoto?" jo je vprašal sodnik.

Dekle je pritrdilo.

"Oprostite," je dejala z medim glasom, "od včeraj še nisem niesesar zavžila... To je vrok slabosti..."

Gospod Sourdat se je tresel.

— Prvikrat se je fantovsko njegovo sreco omečilo. Premislil je, da je slabotno deklete pritekel tri milje daleč, le da bi ljubeza iztrgal justici iz kremljev... Tri milje v žgoči solnčni vročini in še tako mlađo... To ga je ganilo do srca.

V svoji osuplosti je obesil brezupen pogled na mizo. — Soluta? Raki?... To je pač za ljudi, ki so že drugega siti. Ali glej Junaško in s samozatajevanjem je porinil krožnik, na katerem je ponosno ležala postri, in ko je preplašeni oglarci odrezali precejšen kos in ga na krožniku polozili pred njo, jo je posadili na stoli.

"Jejeté," ji je dejal prisiljeno.

Tega si ni pustila dvakrat povadeti. Željno je jedla in plăšno. V pičlih trenutjih je bil krožnik.

"Pisete se kako?" jo je vprašal z ostrih glasom.

"Melanija Sacael."

"Starost in stanovanje?"

"Stara sem šestnajst let. Stanujem pri svojem očetu, ki je oglar v posečevju nad Onzefontnom."

"Pričate, da bodete golo in čisto resnico govorili."

Tega si ni pustila dvakrat povadeti. Željno je jedla in plăšno. V pičlih trenutjih je bil krožnik.

"Jejeté," ji je dejal prisiljeno.

Tega si ni pustila dvakrat povadeti. Željno je jedla in plăšno. V pičlih trenutjih je bil krožnik.

"Bržkone bi bil oproščen."

nik izpraznjen in gospod Sourdat, zdavčen čez vse meje, ga je napolnil z nova.

Aktuar Joucheboeuf je zavjal z očmi in ustmi in komaj da je sodnika spoznal. Občudoval je, ne brez obžalovanja krepki tek oglarice, ki je okusno ribo pospravila brez ovinkov kakor okajenega slanika. Jezen je mrmljal pred se: "To je vendar škoda... Tak lepot kosce!"

V tem trenutku so se vrata odprla. Tretji gost, župnik od Sv. Viktorija, v novi sukni, je vstopil v sobo in pred tujo tovarisce začuden obstal.

"Prepozno, gospod župnik," je dejal gospod Sourdat, "postri v več!"

Ne delajte ji krivice, se je oglašila tretja dama, ti lasje imajo naravno barvo, jaz sem bila načoča ko jih je — kupila.

Ti lasje so gotovo barvani!

Ne delajte ji krivice, se je oglašila tretja dama, ti lasje imajo naravno barvo, jaz sem bila načoča ko jih je — kupila.

Ali veste tudi, kaj ostane sčoma od prave, globoke, neizmerne ljubezni, ako se ji jemlje domišljija,

Vest.

Kitajska pravljica.

Ta dogdoba se je vršila v starih starih nepozabnih časih, ko se še ni pisalo letopisov.

Tudi v onih časih so delali ljudje neumnosti, toda nobenega ni bilo, ki bi zapisoval te neumnosti. Radi tega smatramo mogoče lastne prade tako pametnem.

V teh nepozabnih časih je prišla vest na svet.

Rodila se je v neki tisti noči, ob krije vse premišljuje. Reka misli v mesečni svetlobi, trsje, trava, nebo, vse misli po noči. Radi tega je tudi lahko mirno. Čez dan šumi vse in živi in po noči molči vse in premišljuje. Buba misli, v kako pisanih barvah se prikaže kot metulj. Rastline iznajdujejo po noči evetlike, slavčki pesnice in zvezde — prihodnost. In v taki noči, ko je vse premišljevalo — je prišla Vest na svet. Imela je oči, velike kakor nočne ptice. Meseč je pobjledil njen obraz in zvezde so pričigale ogenj na dnu njenih očij. In tako je potovala Vest po svetu. Godilo se ji ni dobro ne slablo. Živila je kot sova. Čez dan nihče ni imel časa za to. Tu so nekaj židali, tam nekaj podirali. Vsak se je branjal z rokami in nogami:

"Ali ne vidiš tega, kar se dogaja okrog in okrog? Tu se vlači kramenje, tam les, tam prihajojo konji. Dobro moramo paziti, da ne se ponesrečimo. Kdo naj ima dovolj časa, da bi govoril s teboj?"

Po noči pa se je gibala Vest neženirano. Posečala je najbogatejše marmorne palače in najboljše koče.

Lahno se je dotaknila speče osebe. Vzbuđila se je, opazila v temi žareče oči in vprašala:

"Kaj hočeš?"

"Kaj si napravil danes?" je vprašala Vest s tihim glasom.

"Kaj sem napravil! Mishim, da nič posebnega!"

"Pomislil!"

"Mogoče, da sem...."

Vest se je oddaljila k drugemu

in mi ga bilo človeka, ki bi lahko še zaspal, kogar je vzbudila Vest. Celo noč je premišljeval o tem, kar je delal čez dan. In mnogo, česar ni mogel slišati v drvenju in vrvjenju dneva, je slišal v tistoti premišljajoče noči.

Le malo judi je lahko spalo. Vseh se je polstila brezpalnost. Celo bogatim niso mogli več pomagati ne opij, ne zdravnik. Celo modri Lihaneu ni vedel za sredstvo proti brezpalnosti.

Lihaneu je imel več denarja, kar so vse premišljuje. Reka misli v mesečni svetlobi, trsje, trava, nebo, vse misli po noči. Radi tega je tudi lahko mirno. Čez dan šumi vse in živi in po noči molči vse in premišljuje. Buba misli, v kako pisanih barvah se prikaže kot metulj. Rastline iznajdujejo po noči evetlike, slavčki pesnice in zvezde — prihodnost. In v taki noči, ko je vse premišljevalo — je prišla Vest na svet. Imela je oči, velike kakor nočne ptice. Meseč je pobjledil njen obraz in zvezde so pričigale ogenj na dnu njenih očij. In tako je potovala Vest po svetu. Godilo se ji ni dobro ne slablo. Živila je kot sova. Čez dan nihče ni imel časa za to. Tu so nekaj židali, tam nekaj podirali. Vsak se je branjal z rokami in nogami:

"Ali ne vidiš tega, kar se dogaja okrog in okrog? Tu se vlači kramenje, tam les, tam prihajojo konji. Dobro moramo paziti, da ne se ponesrečimo. Kdo naj ima dovolj časa, da bi govoril s teboj?"

Po noči pa se je gibala Vest neženirano. Posečala je najbogatejše marmorne palače in najboljše koče.

Lahno se je dotaknila speče osebe. Vzbuđila se je, opazila v temi žareče oči in vprašala:

"Kaj hočeš, žena? Kaj mi imas povедi?"

"Reši nas brezpalnosti!"

Apno je poslušal ljudsko tugo, premišljeval, nasmehnil se in rekel:

"Lahko je temu odpomoči! Ta-

ko je treba vrediti, da nima več

"Ona" pravice do svojih pose-

"Vsi so ostromeli. In Apno se je zopet nasmehnil in rekel:

"Napravimo postave! Kako naj

ve neizobražen človek, kaj sme

in česa ne sme? Na pergament za-

pisimo, kaj sme človek in česa ne

sme. Mandarini naj se nauči po-

stave na pamet, drugi jih bodo

vpraševali: Se li sme to ali ne?

In ako pride potem "Ona" z

vprašanjem "Kaj si delal danes?"

se "Ji" odgovori: "Delal sem,

kar je dovoljeno, kar je zapisano

na pergamentu." In vsi bodo mi-

no spali. Sveda bodo morali bi-

ti mandarini plačani: kajti za-

stonj se ne morejo ukvarjati s ta-

Nastal je velik ropot.

Nastal je velik ropot.

"Vsemu temu je "Ona" kri-
va. Ako je znored najmodrejši
med nami, kaj se zgodi še - le z
nami?"

In vsi so se prestrašili: bogati-
ni in reveži. Vsi so tožili:

"Tudi mene muči "Ona" z
brezpalnostjo!"

"In mene!"

"Mene tudi!"

Reveži so se še bolj prestrašili
kot bogatimi:

"Vsega imamo manj kot oni,
torej tudi razuma. Kaj se zgodi z
našim razumom?"

In bogatini so govorili:

"Glejte, kako muči "Ona" u-
boge ljudi, mi moramo pomagati
tudi več razuma. In imenovali so
Linhaneu - ja modrijana. Toda

ravno Linhaneu je trpel najbolj
na brezpalnosti, a ni vedel, kaj
mu je napraviti proti ajej. Vsi so
bili njegovi dolžniki, in vsi so de-
lali celo svoje življenje, da so po-
ravnali svoje dolgove. Tako moro-
je je ukrenil Lihaneu.

Kot modri mož je vedno vedel,
kaj ima storiti. Ako ga je okradel
njegov dolžnik in ako so ga zasa-
čili, pretepel ga je Lihaneu v svo-
ji modrosti da krv, da je služil
ljudje so se ga bali. Po noči so se
reli podle Lihaneu - ju vse druge
misli po glavi:

"Zakaj krade? Ker nima niče-
sar jesti. In zakaj nima ničesar
jesti? Ker nima časa, da bi kaj
zaslužil: cel dan ne more nič dru-
gega začeti, ker mora vračati svoj
del s svojim delom."

Modri Lihaneu se je moral več-
krat semejati:

"Dobro! Izkaže se, da me je
okradel in jaz sem temu kriv!"

Smejal se je, zaspasti pa vendar-
le ni mogel.

In tako daleč so prigrale brez-
palne noči so izpremenile modrij-
ana v nore:

"To ima od brezpalnosti. Brez-
palne noči so izpremenile modrij-
ana v nore!"

In zdravniku so rekli isto.

Nastal je velik ropot.

Nastal je velik ropot.

Mandarini, ker je lažje učiti se
kot pa obdelovati zemljo. Drugi,
ker je prijetnejše plačati manda-
rinom in čez dan govoriti z nji-
mi vsak trenutek, kot pa se pog-
varjati po noči z vestjo.

In začeli so zapisavati, kaj je
dovoljeno in kaj ne. Modrega Apno -
ja so imenovali predsedni-
kom vseh mandarinov in ljudem
se je godilo dobro. Ako je bil kdo
primoran kaj učiniti, kaj je hitel
k mandarinu, izročil mu dar in re-
kel:

"Dober dan, modrijan! Poglej
v svoj pergament, kaj mi je stori-
ti v tem slučaju?"

Ako sta se dva prepričala, sta
šla oba k mandarinu in mu dala
darove:

"Poglej v svoj pergament in
povej, kdo ima prav!"

Samo najrevnejši sloji, ki niso
mogli plačati mandarinu, so še
vedno trpeli vsed brezpalnost.

Vsi drugi so govorili, kdo jih je
posvetila po noči Vest:

"Zakaj me nadleguješ? Jaz
sem ravnal po postavi! Kakor je
zapisano na pergamentu!" Obr-
nil se so in mirno zopet zaspali.

Celo modri Lihaneu, koga je
poprej vedno najbolj mučila brez-
palnost, se je nasmehnil, ako ga
je obiskala po noči Vest:

"Kaj hočeš, žena? Kaj mi imas
povedi?"

"Ali nisi nameraval razdeliti
svoje premoženje?" je vprašala
Vest in pogledala z očimi, ki so
zarele tiki zvezde.

"Lahko je temu odpomoči! Ta-
ko je treba vrediti, da nima več
"Ona" pravice do svojih pose-
von!"

Vsi so ostromeli. In Apno se je
zopet nasmehnil in rekel:

"Napravimo postave! Kako naj
ve neizobražen človek, kaj sme

in česa ne sme? Na pergament za-

pisimo, kaj sme človek in česa ne

sme. Mandarini naj se nauči po-

stave na pamet, drugi jih bodo

vpraševali: Se li sme to ali ne?

In ako pride potem "Ona" z

vprašanjem "Kaj si delal danes?"

se "Ji" odgovori: "Delal sem,

kar je dovoljeno, kar je zapisano

na pergamentu." In vsi bodo mi-

no spali. Sveda bodo morali bi-

ti mandarini plačani: kajti za-

stonj se ne morejo ukvarjati s ta-

Nastal je velik ropot.

Nastal je velik ropot

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Sloveno Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado. \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropo za vse leta 4.50
" " pol leta 2.50
" " četr leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzemski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembah kraja narocnikov
prosim, da se nam nudi prejšnje
bilatice naznani, da hitrej najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Brezmejna predznost bandi-
tor — "roparski napad na dra-
guljarja" — "skrajno drzen
rop" ... tako moramo poročati
vsak dan. — New York se hoče
menda kosati z divjim zapadom.

* * *

Kar je bilo na Kitajskem mo-
goče, ne more biti nikjer drugje
nemogoče.

* * *

Ne preide dan, da ne bi bil kak
mirljuben Newyorčan pobit po
oborjenih lopovih in izrpan. Ali ne vedo falotje, da prepove-
duje tlori hvalisana Sullivanova
postava nošenje orožja?

* * *

Roosevelt je dobil veliko odli-
kovanje "Société d'Acclima-
tion"; sedaj bi imel pač rad se
večje odlikovanje — nominacijo
per acclamationem.

* * *

Vancouver, B. C., Canada. —
Pošljem. Vam malo dopis iz tega
okraju našega mesta, so umorili
in izrpani. Na "divjem" zapadu
se mu kaj takega ne bi moglo pri-
petiti.

* * *

Trust za led naj razpiše o pra-
vem času nagrada onemu, ki sve-
tuje vrok za povisanje en ledu
prihodnje poletje.

* * *

Oni divsi bančni ravnatelj, ka-
terega so zasačili pri graduji ju-
halk, je najbrže hotel počasi za-
četi z novim.

* * *

Niti proti trustu žepnih tato-
vov ne varuje Shermanova proti-
trustna postava!

* * *

Štirinpetdeset delavskih vodi-
teljev je bilo aretovanih pod ob-
tožbo dnamitne zarote. To je tu-
di bomba!

* * *

Vsako leto se popije manj čaja
v naši deželi, naznana neka sta-
tistika. — Najbrže je temu pri-
sovati manj vode in več whisky.

* * *

Marsikdo zazna šele takrat za
lepo in gladko pot, ko je predalec
zašel v blato.

* * *

Roosevelt bodo v nekaj dneh
končno določno izjavil, če je
predsedniški kandidat ali ne. —
Vremenski prerok iz Haekensaeh-
naznanja za 18. ali 20. — blizzard.

— Slučaj? Not much. Teddy in to
nazznilo spada skupaj.

* * *

Že nekaj dni imamo v New
Yorku "najfinje morgue na
svetu" — vidi se, da storijo tudi
pri nas nekaj za narod!...

* * *

Tri tedne po poroki je izvršil
nekdo samomor. Če bi storil to
tri tedne prej, bi se poslovil z e-
mi razočaranjem manj s tega
sveta.

* * *

Tako zvezane špetavske gostilne
v temperičnih krajik zagovar-
ajo s tem, da ostane denar, ki bi
žel drugače za pijačo drugam,
tam. Teko služijo na nekak način
z državnim blagom.

Dopisi.

Crested Butte, Colo. — Iz naše
naselbine le redkokedaj dobite
kak dopis in to pa zato, ker smo
preveč v gorovju. Zimo imamo še
dosti lepo, tudi snega ni preveč,
kakor je pri nas navada, da čez
zimo zapade debel sneg. Kar se
pa delavskih razmer tiče, moram
pa povedati, da imamo štiri pre-
mogove rove. Eden je od The Col-
orado Fuel & Iron Co., kjer se
dela le po tri dni na teden. Drugi
je od The Crested Butte Coal Co.,
kjer se dela skoro vsaki dan, toda
delo je težko dobiti. Ostala dva
rova sta last The Listell Coal and
Mining Co. v katerih se dela še
na bolj stalno. V enem je plast
trdrega premoga od 2 do 3 čevlje
visoka, torej težko delo. — Fran-
Čadež.

Sunny Side, Utah. — Našo
mesto leži v gorski soteski, kjer živi
stotin številna našega naroda. Zapo-
sleni so večjidel v premogokopih,
kjer se dela vsaki dan, tudi v ne-
deljah. Zima je letos jako mila in
skoraj brez snega. Tu je bival že
kakih 18 let rojak Ivan Rus, ka-
teri je po dolgem času prišel do
zaključka, da potrebuje tovariš-
ca. Po svojem presodku sprevide-
lje, da najboljše napravi, ake si
poisče Slovenko. Zato zapustil je
casno novo domovino in se po-
dal v svoj rojstni kraj, v vas Bo-
jane, fara Radoš, kjer se je sezna-
nil z rojakom Ano Slobodnik. Amor,
bog ljubezni, spustil je svojo pšico in je sreč oben nav-
dahnil z gorenje ljubezni tako,
da sta si napravila zakonsko ob-
ljubo. Vrnili se je nazaj in preskr-
bel domače ognjišče, ter potem
potkal nevesto k sebi. Pred par
meseci je res prišla in danes sta
mož in žena, ter v zadovoljnosti
prenašata sladost, kakor tudi
gremkovo zakonskega jarm-
a. Svajala je bila v Rusovi hiši; sva-
tov je bilo toliko, da se je vse trlo
v slovenski kuharice so napelke
vse polno kolačev in potic, vsako-
vrstnih pečenk in tudi pristnih
kranjskih klobas s kislim zeljem
in primanjkoval. Vsakemu je bila
na razpolago izvrstna piča, kakšno si kdo poželel. Kakor tudi
so se grla nameščila, popevalo
se je razne narodne pesmi in vž-
valo ženitovansko veselje do ra-
nega jutra. Ob tej prilikl spom-
nili smo se tudi družbe sv. Cirila
in Metoda ter naših zatiranih ob-
nejnih rojakov in nabrali \$7.55,
kateri sveta se odpošilje na pravo
mesto. Poročenemu obilo sreće!
M. Pogorelc.

Zarota v Črni Gori.

Cetinje, 29. jan. — Štirje čas-
niki, ki so bili zapleteni v zaroto
proti življenju kralja Nikolaja, so
pobegli iz Črne Gore. "Cetinski
Vestnik" pravi, da so zarotniki
nameravali umoriti kraljevsko
rodbo in nato proglašiti Srbijo
in Črno Goro za republiko.

* * *

Srbski prestolonaslednik in vojni
minister.

Belgrad, 29. jan. — "Tribuna",
poroča v konfliktu med presto-
lonaslednikom in vojnimi ministrom
Stjepanovićem, da je spor porav-
nan, da pa ostanejo premeščeni
častnikov, ki jih je odredil vojni
minister, nedotaknjena.

Dva bolgarska ministra.

Sofija, 29. jan. — Naprednjak
Kralj Teodor je imenovan za
ministra za trgovino in obrt, na-
cionalist Jablonski pa za mini-
stra javnih del. Obe ministrstvi
bile še pred kratkim usta-
novljeni.

* * *

Kralj Peter obiše angleški dvor.

Belgrad, 29. jan. — "Politika",
je zvedela iz baje dobro obve-
ščnih krogov, da so zaključena po-
ganjanja med srbsko in angleško
vlado glede obiska kralja Petra
v Londonu. Kralj Peter obiše an-
gleški dvor začetkom marca.

* * *

Dota srbske kraljične Jelene.

Belgrad, 29. jan. — Kralj Peter
je sankejonalir sklep srbske
skupščine (drž. zborna), v smislu
katerega se določa srbski kralje-
čini Jeleni, soproti ruskega prin-
ca Ivana Konstantinoviča, dota-
na na Reko; Jakob Petrus iz
Cleveland, O.; Nekaj Slovencev iz
Boysville, N. Y., v Mar-
kovic; Ivan Batizel iz Diamond-
ville, Wy.; v Trnovo; Nikola Ba-
bice iz La Salle, Ill., v Zagreb; Ju-
ro Štekel z otroci in Peter Marge-
tič iz Aliquippa, Pa., v Zagreb;
Ivan Horvat iz Boysville, N. Y., v Mar-
kovic; Ivan Batizel iz Diamond-
ville, Wy., v Trnovo; Nikola Ba-
bice iz La Salle, Ill., v Zagreb; Ju-
ro Štekel z otroci in Peter Marge-
tič iz Aliquippa, Pa., v Zagreb;
Ivan Horvat iz Boysville, N. Y., v Mar-
kovic; Ivan Batizel iz Diamond-
ville, Wy., v Trnovo; Nikola Ba-
bice iz La Salle, Ill., v Zagreb; Ju-
ro Štekel z otroci in Peter Marge-
tič iz Aliquippa, Pa., v Zagreb;

* * *

General Ainsworth izključen iz
armade.

Včeraj so vzelci v Washingtonu,
D. C., vse časti generalnemu ad-
judantu Fred C. Ainsworthu, in
to na zahtevo vojnega tajnika
Štimsona. Predsednik Taft je po-
tril izključitev. Pričakovati je
to zadevno še velikih senzacija.

* * *

Bosanski muslimani za vojno.

Sarajevo, 29. jan. — Bosanski
in hercegovinski muslimani so na-
brali za vojno v Tripolisu 190.000
kron. Polovica tega zneska je bila
nabранa v Sarajevu in Mostaru.
Denar je bil že odpoljan v Cari-
grad.

* * *

DAROVI.

Za nesrečno rodbino John Goren-
ca in Lincoln, Ill., ki je obolela za
legarjem, njega samega pa je po-
bilo, da ne more delati in zaslu-
žiti niti za najpotrebejše, so zo-
pet darovali:

* * *

Iz Cleveland, O., Fran Jeram
\$1, Josip Oredkar in Ignac Zve-
sar po 50 centov, Fran Kisovec,
Josip Tomažin, Fran Mramor, Fr.
Kolene in Ivan Jakomin po 25 c.
Ivan Dolenc 20 c, Josip Jereb 15
centov, skupaj \$3.60, katero sveto-
mo mu danes odposlali. — J.
Jacksha.

* * *

ROJAKI, NAROCAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJGRENJSI DNEVNIK!

Iz Balkana.

* * *

(Poštna poročila.)

* * *

Kronanje bolgarskega carja.

Sofija, 29. jan. — Zadnji mini-
strski svet je razpravljal o vpra-
šanju kronanja carja Ferdinand. Sklenilo se je, da se kronanje ne
bude vršilo v Trnovem, marčev v
novi katedrali Aleksandra Nev-
skega v Sofiji. V to svrhu se ima
pospešiti zgradba te cerkve tako,
da bo najkasnejše do 15. avgusta
t. l. popolnoma dograjena. V ta
namen je ministarski svet dovolil
še 2 milijona liven. Dan kronanja
še ni definitivno določen, sklenilo
pa se je, da se na svečanosti slav-
nostnega kronanja in maziljenja
kralja Ferdinandu za carja vseh
Bolgarov povabilo vsi slovenski
narodi in občinski sveti vseh slo-
venskih narodnih prestolje.

Vse predlagano je bilo vplivo na
najbolj stalno. V enem je plast
trdrega premoga od 2 do 3 čevlje
visoka, torej težko delo. — Fran-
Čadež.

* * *

Sunny Side, Utah. — Našo
mesto leži v gorski soteski, kjer živi
stotin številna našega naroda. Zapo-
sleni so večjidel v premogokopih,
kjer se dela vsaki dan, tudi v ne-
deljah. Zima je letos jako mila in
skoraj brez snega. Tu je bival že
kakih 18 let rojak Ivan Rus, ka-
teri je po dolgem času prišel do
zaključka, da potrebuje tovariš-
ca. Po svojem presodku sprevide-
lje, da najboljše napravi, ake si
poisče Slovenko. Zato zapustil je
casno novo domovino in se po-
dal v svoj rojstni kraj, v vas Bo-
jane, fara Radoš, kjer se je sezna-
nil z rojakom Ano Slobodnik. Amor,
bog ljubezni, spustil je svojo pšico in je sreč oben nav-
dahnil z gorenje ljubezni tako,
da sta si napravila zakonsko ob-
ljubo. Vrnili se je nazaj in preskr-
bel domače ognjišče, ter potem
potkal nevesto k sebi. Pred par
meseci je res prišla in danes sta
mož in žena, ter v zadovoljnosti
prenašata sladost, kakor tudi
gremkovo zakonskega jarm-
a. Svajala je bila v Rusovi hiši; sva-
tov je bilo toliko, da se vse trlo
v slovenski kuharice so napelke
vse polno kolačev in potic, vsako-
vrstnih pečenk in tudi pristnih
kranjskih klobas s kislim zeljem
in primanjkoval. Vsakemu je bila
na razpolago izvrstna piča, kakšno si kdo poželel. Kakor tudi
so se grla nameščila, popevalo
se je razne narodne pesmi in vž-
valo ženitovansko veselje do ra-
nega jutra. Ob tej prilikl spom-
nili smo se tudi družbe sv. Cirila
in Metoda ter naših zatiranih ob-
nejnih rojakov in nabrali \$7.55,
kateri sveta se odpošilje na pravo
mesto. Poročenemu obilo sreće!
M. Pogorelc.

* * *

Bolgarska in iz

Otroško delo v Avstriji.

Avstrijska vlada je v letu 1908 uvedla obširna poizvedovanja celi delu otrok, da zadobi čim obširnejše statistične podatke, ki naj bi služili v podlago za eventuelno novo uredbo otroškega dela. O teh poizvedovanjih sta izšla že 2 zvezka. Zadnji zvezek obsega zlasti podatke o pogostosti otroškega dela in o delih, ki jih izvršujejo, otroci v raznih obratnih pa nognih in vrstah tega dela.

Ugotovljeno je, da je nad trejtina otrok (34.8), kolikor jih je zajelo to poizvedovanje, pritegne na izven šole delom gospodarskega značaja. Odstotek delujočih otrok raspev vseprek s starostjo in posebno visok pri osirotelih in nezakonskih otrocih.

V občinah po deželi je delo otrok povprečno v vsej državi še enkrat tako razširjeno, nego po mestih.

Rečena publikacija podaja tudi sliko o izredno veliki mnogovrstnosti otroškega dela. Znatno pa je tudi delo otrok pri gostilniških in pivniških obrtih, potem v trgovini in prometu, kjer porabljajo otroke kakor raznaselvalce in tekače. Blizu polovica delujočih otrok opravlja izmenjevalno dela različnih vrsti, n. pr. v hiši in pri gospodarstvu ali pri industriji in poleg tega pri poljedelstvu. Dela, ki opravljajo otroci v raznih pa nognih dela, so v rečeni publikaciji navedena in opisana, kolikor potrebova. Posebna mnogoljubna so industrialna dela otrok. V prvi vrsti v tekstilni industriji.

Tej pripada nad polovico vseh industrijalno delujočih otrok, v kolikor so zbrani podatki.

Tretji in zaključni zvezek bode govoril sosebno o dnevem delavnen času in o nočnem delu otrok, o njihovih plačilih in delavnih pogojih, kakor tudi o vplivu dela na telesni, duševni in uravstveni razvoj.

To in ono.

Teža let.

Kakor so zdravnik ugotovili, se teža notranjih organov človeka v višji starosti očvidno manjša. Jetra, ki tehtajo pri uladem človeku kakih 1500 gramov, ne tehtajo pozneje več nego 800 do 900 gramov. Možgani izgubijo povprečno 150 gramov, dočim tehtajo v evoči dobi človeka povprečno 1165 gramov, imajo v starosti samo 900 gramov. Tudi od obistov je dokazano, da izgubi na teži 100 do 200 gramov. Nasprotno ne izgubi pa srce nič od svoje teže, marveč se narašča do visoke starosti. Srce stareca je kakih 100 gramov težje nego sreča mladega moža.

Sumljivi pojavi v Turčiji.

Džavid paša, ki je znan po svojih krutostih v Albaniji, je zopet imenovan za poveljnika pete vojaške divizije v Solunu. Vlada je sklenila odpolati na Skadersko jezero tri parnike in nekaj šalup, da tako zviša prometna sredstva na Skaderskem jezeru. Izvolila se je tudi posebna komisija v vojnom ministrstvu, katere namen je sšrbeti za to, da se Albancem svoj čas odvzeto orožje zopet odpravi nazaj v Albanijo in da se ustanove v Albaniji posebna orožna skladisca, iz katerih se v slujaju potrebe lahko oboroži mohamedansko prebivalstvo. Očividno se torej pripravljajo v Turčiji, zlasti pa v Albaniji zelo važni dogodki.

Obsojen italijanski vohun.

Po dvadnevi obravnavi je bil pred sodiščem na Dunaju obsojen bivši honvedski poročnik Simones, ki je bil obtožen špionaze v prilog Italiji. Sodišče mu je prisodilo 4 leta težke ječe in je izreklo, da se po prestani kazni izžene iz Avstrije.

Obsojena ruska vohuna.

Pred sodiščem v Lipskem na Nemškem sta bila obsojena ruska vohuna Vinogradov in Zerno zadržana vohunstva, in sicer prvi na tri leta trdnjavsko, drugi pa na tri leta navadno ječe. Vohunoma se je posrečilo pridobiti zelo važne dokumente o zgradnji nemških trdnjav in drugih vojaških tajnosti.

Usodelna hiša.

V Petrogradi na Ruskem poznava vsakdo usodelno hišo, hišo nevreče. Nahaja se v ulici Fonte- fiji, na številki 16, je lastnina države in je

najzadnjem bival v njej ministrski predsednik Stolypin. Morda tako pripoveduje pariški dnevnik "Gaulois" — je to le navadna igra služja, toda hiša je prinesla vsem njenim prebivablem nevrečem. Pred 32 leti so v tej hiši revolucionari umorili generalnega adjutanta Mesencova, strica Stolypinove soproge. Njegov naslednik, general Potapov, je v tej hiši kmalu potem zblaznil. Za njim sta prišla v to hišo eno za drugim stanovati ministra za notranje stvari Sipjagin in Plehve, ki sta oba padla kakor krvavi žrtvi nihilistov in revolucije. Napsproto niso pa trije drugi ministri stanovali v tej hiši, in sicer: grof Lois-Melikov, grof Tolstoj in Durnev. Odpovedali so se službenemu stanovanju in so si raje drugje najeli stanovanje in nobeden njih ni postal žrtve kakega atentata. Novi ruski ministrski predsednik je sledil izgledu teh treh in tudi ni hotel iti stanovati v to usodelno hišo. Ta hiša nevreče je sedaj prazna in utegne tako ostati.

Velika nesreča v zverinjaku.

V nekem cirkusu v Rouenu na Francoskem se je vršila akrobatska predstava v kletki, v kateri so se nahajali levi. Neko igralka je stopila v levjo kletko. Lev je skočil na njo in jo strahovito raznesal. Strežniki so morali leva pobiti z zeleznimi drogovami, preden je izpustil svojo žrtev. Igralka je umrla na zadobljenih ranah.

Sibirski ptice.

Sibirski ptice selivke so zadužne tedne preko Ogrske letele na jug. Končno se je nad Požnimon pojavil velikanski oblak sibirskih ščinkovcev, ki je bil 2 km dolg in 10 sežnjev širok. Obenem je letelo več drugih ptičjih jat po 100 in 200 skupaj. Več raznih ptic so ustrelili.

Avstrijsko-italijansko prijateljstvo.

Avstrijski nadvojvoda Leopold Salvator je posetil italijanskega poslanika na dunajskem dvoru, vojvodo d' Avarno. V političnih in diplomatskih krogih pripisujejo temu obisku, ki je naravnost nenavaden dogodek, zelo veliko, izredno pomembivost, in to tembolj, ker je nadvojvoda Leopold Salvator avstrijski armadni nadzornik. Zatrjuje se tudi, da je ta nenavadni obisk avstrijskega nadvojvoda in armadnega nadzornika naravnost demonstracija avstrijskega dvora proti znanemu senzačionalnemu govoru krščansko-socijalnega voditelja barona Fuchsa, ki ga je govoril pred nekaj tednimi v Solnogradu in ki je izredno ostro ost veljaperen proti Italiji. "Pol. Kor." potrjuje, da je obisk nadvojvoda Leopolda Salvatorja pri italijanskem poslaniku vodil d' Avarna bil izključno čin vladnosti, kar je storil nadvojvoda tudi lani, ko se je zahvalil za novoletne čestitke.

Snežni viharji v Orientu.

Iz Bejruta v Siriji javljajo, da je zadnje dni vihar po celih Palestinskih hudi snežni viharji, ki je zlasti hudo divjal v okolici Jaffe. Libanon je pokrit snegom. V Bejrutu in v Damasku je vsled snežnih zametov ustavljen ves promet. V Jaffi je vihar porošil več hiš in razobil veliko število ladij, pri čemer je bilo izgubljenih tudi precej človeških življenj.

ZGODOVINA UMETNIH ZOB.

Malokomu je znano, da so nosili ljudje umetne zobe že v starem veku. Konstatirali so že pri egipčanskih mumijah umetne zobe iz lesa. V etruskih grobovih so istotno našli umetne zobe, ki so jih poznali Rimljani že v najstarejši dobi, še več, obstajala je celo odredba, da se mrtvece smekopavati z zlatom, ki je držalo umetne zobe, akoravno drugače ni bilo dovoljeno spravljati z mrtvimi nobenih dragocenosti. — Umetsi zobe so bili izdelani iz slonove kosti. Pred 200 leti se je izgotavljalo umetne zobe iz konjskih in volovskih nožnih kosti. V dobi Friderika Velikega so bili že poznani zobje iz emajla, a poizkušalo se jih je tudi izdelati v biserov. Zobje iz slonove kosti so v tej dobi popolnoma izginili, a velika je bila zahteva po človeških zobjeh, ki so jih grobarji dobavljali za drage denarje. Še pred nekoliko leti so zobarji včinoma sami fabrikeirali umetne zobe, medtem, ko prihaja dandanes ves tozadevni material iz tvornic, med katerimi je največja tvornica umetnih zob v Filadelfiji.

Usodelna hiša.

V Petrogradi na Ruskem poznava vsakdo usodelno hišo, hišo nevreče. Nahaja se v ulici Fonte- fiji, na številki 16, je lastnina države in je

Objavljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 521 Center St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 543 Ewing Ave.

VRHNOVI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.
NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 552.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 116 — Th St.
Peter SPEHR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na določeno blagajnika Jednote.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH

Sv. Ciril in Metod št. 1 Ely, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Prestopili:
Franc Osolnik 1881 — 14963 — \$500 — 4
Anton Perse, 1873 — 14964 — \$500 — 5
Društvo Steje 25 članov.

Sv. Frančišek št. 54 Hibbing, Minn.
Dne 21. januarja 1912.

Prestopili:
k. dr. sv. Jozef št. 55 Aurora, Minn.
Alvis Petek, 1875 — 14971 — \$1000 — 5
Prvo društvo Steje 57, drugo 53 članov.

Sv. Roka št. 55 Uniontown, Pa.
Dne 1. februarja 1912.

Prestopili:
Jera Bečan 1881 — 14967 — \$500 — 4
Društvo Steje 29 članov.

Sv. Štefan št. 58 Bear Creek, Mont.
Dne 12. februarja 1912.

Prestopili:
Frank Tomšič 1875 — 14972 — \$1000 — 5
Louis Kuhar, 1888 — 14973 — \$1000 — 3
Louis Kuhar, 1887 — 14975 — \$1000 — 2
Društvo Steje 47 članov.

Sv. Barbara št. 5 Soudan, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Zopet sprejeti:
Geo. Stepan 1875 — 709 — \$1000 — 2
Louis Rus 1889 — 12546 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 36, drugo 156 članov.

Sv. Barbara št. 4 Federal, Pa.
Dne 31. januarja 1912.

Prestopili:
k. dr. sv. Jan. Krst. št. 71 v Collinwood, O.
Ivan Starman, 1885 — 19124 — \$1000 — 2
Fran. Starman, 1887 — 13940 — \$1000 — 2
Prvo društvo steje 59 članov in 24 članice, druga pa 81 članov in 6 članice.

Sv. Barbara št. 5 Soudan, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Suspendirani:
Geo. Stepan 1875 — 709 — \$1000 — 2
Louis Rus 1889 — 12546 — \$1000 — 2

Sv. Peter in Pavel št. 15, Pueblo, Colo.
Dne 8. februarja 1912.

Popravek v imeniku:
Josip Zalar, 1876 — 1189 — \$1000 — 2

Sv. Ciril in Metod št. 9 Calumet, Mich.
Dne 8. februarja 1912.

Prememba imena:
Josip Hrovat 1873 — 8797 — \$1000 — 2
poprej je bil napačno upisan pod imenom "Vidmar".

Sv. Peter in Pavel št. 15, Pueblo, Colo.
Dne 8. februarja 1912.

Popravek v imeniku:
Josip Zalar, 1876 — 1189 — \$1000 — 2

Sv. Barbara št. 5 Soudan, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Prestopili:
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 37, drugo 47 članov.

Dne 12. februarja 1912.

Prestopili:
k. dr. sv. Stefan št. 58 Bear Creek, Mont.
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 37, drugo 47 članov.

Sv. Jezusa št. 25 Eveleth, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Prestopili:
John Cod, 1892 — 14971 — \$1000 — 1
Jos. Gregorij 1887 — 14972 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 154 članov.

Sv. Jožef št. 17 Aldridge, Mont.
Dne 31. januarja 1912.

Prestopili:
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 37, drugo 47 članov.

Dne 12. februarja 1912.

Prestopili:
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
John Fink 1886 — 2841 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 37, drugo 47 članov.

Sv. Barbara št. 25 Eveleth, Minn.
Dne 13. februarja 1912.

Prestopili:
John Cod, 1892 — 14971 — \$1000 — 1
Jos. Gregorij 1887 — 14972 — \$1000 — 2
Prvo društvo Steje 154 članov.

Za naše gospodinje.

Gospodinja ne zapravlja Hrana svojih moči.

Krompirjeva juha s suhimi gobami.

Premnogokrat se zgodi, da ravno najboljše, najpridnejše in najvestnejše gospodinje zanemarajo same sebe. Neumorno se trudijo in skrbijo za svojo družino, ne preostaja pim časa ne moči in tudi ne veselja skrbeti za se.

Ko bi te dobre nesebične duše le enkrat mirno premisile, kako hudo se pregrše zoper svojo družino, koliko bolj obzirne bi bile nasproti svojim domaćim, ako bi redno skrbeli tudi same zase.

Oglejmo si enkrat dom take gospodinje; ni ga težko najti, žalibog jih je preveč. Gospodinja, ki je ostala doma, vidi kot mlada že na odhajati svojega moža na delo, pozneje kot mati svoje otroke v solo in zopet deset let pozneje tudi otroke na delo ali k izvrševanju svojih stanovskih dolžnosti. Vrata so se zaprla za njimi, poleg se je šum in nemir, tiho je kakor v cerkvi. Le tisti red ne viada okrog nje, kakor v cerkvi. Kamor se ozre, vse razmetano. Vzdihne, potem se pa pripravi zoper vse urediti in pospraviti sobe.

Ali bi si taka mati ne prihraniла mnogo časa in truda, ko bi privadila vsaj svoje otroke vstajati x sak dan pol ure prej. Mirno bi se vsak lahko pripravil na odlod in imel dovolj časa urediti in pospraviti svoje reči. Gospodinju stane to le malo trdne volje in vstrajnost in doseženo je. Koliko truda bi bilo prihranjenega in kako bi varovala svoje moči. Nekaterim gospodinjam tega ne more dopovedati, one ne razumejo, da privadijo s tem otroku delu in redu. One se rajež žrtvujejo dan za dnem.

Tako po odhodu otrok začne pridna hišna mati pospravljati, pometati in brisati prah, niti trenutek ji ne ostane, da se odpočije. Kdor misli, da je to malenkost, naj enkrat sam poskusni tako urejevanje. In kaj mislite, ko je go tova, da pomisli nase in na svoje združje, da si privošči kozarec mleka, jajce, ali vsaj košček kruha, ali da se odpočije in da vza me v roko časopis. Bilo bi okrepljalo za telo in dušo, a le ona ga cemiti ne zna. Tako mora zoper na delo. Pripravljati je za kosilo, tudi tu bi se lahka odpočila in se de snala zelenjavo in drugo, a ona rabi stope zapravlja še zadnje moči.

Ali ni potem čudno, da čemerna sprejme svojega moža in otroke, da sedi popolnoma potrta pri mizi in da zagreni s svojo nervozno nataknjenostjo svoji družini življenje.

A tudi sedaj šeni dosti storila za uničenje svojih moči. Mesto, da bi odraslim otrokom pustila umivanje in pospravljanje posode, ali jo postavila v škatlo vode in se za pol ure odpočila, ter potem z novimi močmi uren pospravila. Toda kaj, to je vse preleno, sama zoper umiva in pospravlja, pripravi kavo za popoldne, se vsede k šivalnemu stroju, šiva obleko in perilo, gre nakupovati, pripravi večerjo in takoj dan za dnevom. Ako ji hočejo otroci z lastne volje pomagati, jih zavrne, da sama hitreje in spretnejše vse naredi. Seveda je tudi njeni mnenje, da se otrok ne sme motiti pri učenju, da celo pri igranju ne.

Da se je njen razpoloženje do večera še poslabšalo, je razumljivo, še bolj je postala nervozna in nataknjena, najmanjši nesporazumljene provroči prepri. Zagrenjena in živiljenja sita poišče v solzah ležišče; ako najde tu mireni počitek, je odvisno od tega, kako daže je uničila že svoje združje z nespametnim mučenjem same sebe.

Vse drage čitateljice, ki z enako trmoglavostjo uničujete svoje združje, spoznajte se! Trudite se, ohranite se svoji družini močne, zdrave in vesele, s tem ji pripravite prijeten dom, v katerem prebiva sreča, vsa družina vam bo hvaljena.

Zena, katera s svojo nespametno pridružnostjo zapravlja svoje združje, uničuje domačo srečo, hvaljeno ne bo žela, pač pa poslušovanje za svojo zasplopljenost.

Njegov priatelj.

"To je naravnost neverjetno," je reklo Mr. Luscott in si obriral potne srage raz čelo. "Rečem vam, da gotovo vem, da sem vtaknil danes zjutraj ob pol desetih delnice v desni notranji žep, in eno uro pozneje jih nisem več dobil v njem."

"Ali ste preiskali vse temeljito?" je vprašal detektiv.

"Vsak kotiček."

"Ali niste mogoče zavojec izgubili, ne da bi opazili?"

"Nesmiselno," je vzrojil trgovec, "jaz nenesar ne izgubim, zlasti ne, ako se gre za vrednost pet najsto funtov. Sieer sem se pa celo pot peljal z vozom."

"Kje stanujete?"

"V Hampsteadu."

"Ali ste prišli naravnost semkaj?"

"Mudil sem se med potjo deset minut pri nekem svojeni starem priatelju v Haverstock-Hillu ter med tem čakal voz name."

"Ah, mogoče ste delnice tamkaj pustili?"

"Nisem imel pritlike, misliti tamkaj nanje," odvral je trgovec večerne. Mortonova delnice niso brigajo."

"Vašemu priatelju je ime Morton?"

"Da; on je že dalje časa bolan in ga pogosto obiskujem."

"Ali ste bili danes dolgo tam?"

"Kakih deset minut. Toda kaj naj pomeni vse to?"

"Ali ste tamkaj svoj površnik odložili?"

"Da — toda — za vraga! — Vi vendar ne mislite. — Prosim vas. Mortonova poznam že dvajset let, in jaz bi..."

"Popolnoma prav," pomiril ga je detektiv. "Mislim le, da morejo biti pogrešane delnice v stanovanju Mr. Mortona. Najbolj je detektiv.

"Ali živi v dobrih razmerah?"

"Ne. Tako ... Vi vendar ne mislite, da ..."

"Počakajte do druge ure. Toda kaj ga bova še enkrat obiskala, akoravno mislim, da ga ne bova dobita."

"Zakaj ne?"

Mirni smehljaj na detektivovem obrazu je Luscotta pretresel. Območnik je in do Cityja, kjer sta se ločila, nista več izpregovila.

Ob drugi uri sta že zopet bila oba gospoda v Haverstock Hillu.

"Moj mož se še ni vrnil. Nek drug gospod čaka že tudi notri manj." Mrs. Morton je bila videti zelo nesrečna.

Luscottovo upanje je padlo na mis.

"Ali poznam gospoda?" je vprašal.

"Ne vem, neki Lewis Wickham je."

"iz Pouncebyjske ceste?" je vprašal hitre detektiv.

"Menim da..."

"Ali morem govoriti z njim?"

"Gotovo. Toda mislim Mr. Wickham je zelo slabe volje. Bil je skoro surov z menoj, ko sem mu rešila, da mojega moža ni doma!"

"Zelo je bolan," rekla je Mrs. Morton žalostno. "Tudi jaz sem se čudila, ko je šel ven. Gotovo je morala biti zelo nujna zadeva, kajti odšel je, predno sem vedela, zakaj in kam."

Detektiv je pogledal menjajočega trgovca in domo. Mr. Luscott je zrl resno in nemirno predse.

"Mr. Luscott vas je danes že enkrat obiskal. Ali niste mogoče našli kakih papirjev, ko je odšel?"

"Papirjev? In vi ste bili danes že tukaj?" vprašala je dama presenečena.

"Bil sem tukaj ob pol desetih."

"Tako. In izgubili ste papirje?"

"Da, milostljiva."

"Vprašala bom služkinjo," reka je Mrs. Morton in se čudila njegovemu spremenjenemu obličju.

Pogled iz njenih oči je napotil Luscotta, da ji je sledil. Čakala ga je v predsozi.

"Kaj naj to pomeni?" Pogledala ga je radovedno.

Luscott se je ozril v njen ljubki obrazek, v katerega je bil pred mnogimi leti sam zaljubljen, predno se je poročila z Mortonom.

"Ljuba Mrs. Morton, mič hudega ni," odgovoril je burno. "Izgubil sem neke gradocene papirje, in sedaj povprašujemo povsod kjer sem bil, aki jih nisem kje izgubil."

"Želim vam iz sreca, da bi jih kmalu našli. Mislim sem že, da se je zgordila kaka nova nesreča. Tudi je bil danes zjutraj tako čuden in zdel se mi je tako nemir..."

Luscott se je obrnil proč od prestrane žene in se vrnil hitri korakov k detektivu. Bil je moreno razburjen.

"Kje ste danes zjutraj odložili svoj površnik?" vprašal je detektiv.

"V predsozi."

Mrs. Morton je prišla nazaj in poročala, da se ni našlo nobenih papirjev.

"Ali smemo pogledati v predsozi?" vprašal je detektiv.

"Samoobsebi umevno!" Sla je naprek.

Preiskava ni dognala ničesar izrednega.

"Ali bi nam ne mogli povedati, kje bi dobili sedaj Mr. Morton?" vprašal je detektiv in si za-

znamoval nekaj opomb v svoj zapisnik.

"O tem nimam najmanjšega pojma," odvrala je Mrs. Morton.

"Ali ne veste, kdaj približno se vrne?"

"Dogovoren je z nekom, da se sniedeta ob 2. uri tukaj."

"Ah, to je dobro. Potem pa pridevemo raje požanje, Mr. Luscott!"

Mr. Luscott je bil vesel, da se je mogel odstraniti.

Pojavila se mu je skrb, ki je vse ostalo potisnila v ozadje. Začel se je domisljati vseh posameznosti svojega juntrnjega obisknika.

"Tomu Mortonu in njegovem obiskniku je postajil vedno bolj bled. Spomnil se je, kako je Morton obupano

govoril o velikih denarnih izgubah, ki mu jih je povzročila njegova dolga bolez.

Morton ni bil vedno odprt.

Ali ne morete razumeti mojega položaja? Ubogi Morton, bolan

v stiski, je slično zagledal moje delnice in se mi mogel ustavljati izkušnjava. Ali bi ne mogli prikriti cele zadeve?"

Detektiv je odločno odmajal z glavo.

"Toda poništite, ženi na ljubo!

Ona je vendar nedolžna. Ona je najboljša, najzvezješja žena."

"Priti mora na dan!"

"Toda meni ni treba uvesti nobenega sodnega postopanja, aka sam neem."

"Mogoče sploh niso vse akeije tamkaj; prepričajmo se prej!"

"K vragu z delnicami!" vzkliknil je Luscott urino, "vse jih žrtvujem, ako ostane stvar tajna."

Končno je privolil, da se pelje na bolnišnico. Vstal je s sedeža in hotel običej površnik. Ko pa ga je snel s kljuke, je opazil na notranji strani napis neke tuje tvrdke.

"Meads & Co.," je zamurral.

Naenkrat je obrnil površnik, ogledal ga od vseh strani, vrzel ga na to mizo in se zgrudil v našljajoč.

"Kakšen osel sem jaz!" je zastopal in se udaril po čelu, medtem ko ga je detektiv gledal zdeno.

"Morton je gentlemen in posenjak prvega reda!" zavpf je Luscott z zmagošlavno navdušenostjo. "Na celi stvari je edino moja krivda. Oglejte si ta površnik! Ni moj, toda podoben mu je kot jajce jajcu. Teinosivo blago, baržunast ovratnik, isti kroj — je zašpetal.

"Wickham je s oba svračkar iste postave. Moj krojač se piše Wadel. Nikdar nisem imel opraviti s kakim Meadsom. Ali me razumete, kaj se je zgodilo? Zamenjal sem površnik, ko sem danes Mortona obiskal. On tega ni opazil, ko je kmalu na to v naglici zapustil hišo, bržkome, da bi si preskrbel denarja za onesodoferu. Delnice mojega žepa niso zapustile, dokler jih nismo našli v bolnišnici! Glejmo, kaj moremo ukreniti za ubogega revezala, ki smo ga tako grozno obozli. L' v tem žalostenim slučaju moram priskočiti na pomoč njegovemu zlasti še, aki bo oni oderuh nesramen!"

Creč pet minut se je vrnil detektiv k Mr. Luscottu.

"Tako je, kot sem domnevao!"

"Wickham je oni oderuh in nepisano je besen. Tu kažem, da je tudi sam poslovil žalosten od nje ter jo potolila, kolikor jo je mogel.

"Sramotno je, pustiti ubogo ženo tako na cedilu," mrmral je detektiv, ko sta se vsečela v voz.

Luscott je zastonal in molčal. Dejstvo ga so prevladala.

Bila je pet ura, predno je Luscott kaj izvedel o zadevi. Okoli petih je dobil od Mrs. Mortonega. Odprl ga je s tresocičnimi rukami in bral: "Se vedno nimam nobene vesti o njega. Ali niste nesreč izvedeli? Svetujte mi v mojem obupu. — Gladys Morton."

Ko je odšel, je bil predno detektiv.

"Ljuba Mrs. Morton, mič hudega ni," odgovoril je burno. "Izgubil sem neke gradocene papirje, in sedaj povprašujemo povsod kjer sem bil, aki jih nisem kje izgubil."

"Želim vam iz sreca, da bi jih kmalu našli. Mislim sem že, da se je zgordila kaka nova nesreča. Tudi je bil danes zjutraj tako čuden in zdel se mi je tako nemir..."

Luscott se je obrnil proč od prestrane žene in se vrnil hitri korakov k detektivu. Bil je moreno razburjen.

"Kje ste danes zjutraj odložili svoj površnik?" vpraš

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Delavsko gibanje. Dne 31. jan. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 26 Maedoneev, nazaj je prišlo pa 15 Hrvatov. Iz Nemčije se je povrnilo 25. z Dunaja pa 28 Kočevarjev.

Zgodni cvet. Te dni so trije puglavci potrgali z židu pri pokopališču sv. Krištofa v Ljubljani več počevne, ter jo potem skrili za pokopališčem. Drugi trije so jo pa našli in nešli prodati. Policiji so vsi znani.

Znamenje časa. Dne 31. jan. je bila posestnica Marija Bečanovič iz St. Vida na Marije Terezije cesti v Ljubljani ukradena pličevinska posoda, napolnjena z mlekom. Te vrste tativne so se jelo v zadnjem času prav pogostog dogajati.

Sitnež. Dne 31. jan. je v neki gospodini na Dunajski cesti v Ljubljani 60letni dñnar Ivan Kone iz Gorenjskega beračil in bil pri tem tako nadležen, da so ga morali postaviti pod kap, potem so pa poklicani stražnika, ki je sitnež artoval.

Redka ptica roparica. Nadučitelj v Raki Janko Golob je poslal znameno nagačevalom živali Ivani Robidi v Ljubljani krasen eksemplar beloglavega jastreba (Gyps Fulvus), ki je ena največjih roparic na Kranjskem in na Kranjskem že zelo redka ptica. Jastreb meri z razprostrtnimi peruti 3 m 10 cm in je kako lepo in skrbno nagačen.

Umrla je v Spodnji Šiški gospa Alojzija Tonich, rojena Dolničar, trgovka, posestnica in gospodinica.

Po misijonu zblaznela. Pred tedni je bil na Trati v Poljanski dolini misijon. Misijonarji so bili v svojih besedah in v snoveh pridigali bolj izbireni. Niso pa bili tako zmerni, vtujniki in prijazni v spovednici. Kakor kaze slučaj, ki se je pripeljal nekaj dni po misijonu, niso delili v spovednici tožbe, tem, ki so jo prišli iskat. Neka dekla, je nekaj dni po spovedi znorela. Kakor se govori, ni dobila odvezle, in sicer zaradi fant. Katero dekla pa hoče biti brez fanta? Se Marijine, device ne? Vsled spovedi je postalo deklo silno zbegano, je vedno fantiralo o misijonu in končno zblaznilo. V svoji duševni znedemosti se je dekla zarila na hlevu za stelo, z glavo naprej, kjer so jo nashi že vso onemogoč. Če bi bila še en dan ostala zarita za stelo, bi bila gotovo umrla. Terejalka in terejali seveda zvracajo kriivo na vse drugo, le ne na to, kar je revico spravilo v obup in jo privratio ob pamet.

Nesreča v Ljubljani. Ko se je dne 31. jan. nek voznik v Stritarjevi ulici izognil električni čeleznici, je pri tem zadel v handelber ter ga močno poškodoval. — Istega popoldneva se je po Knežji v Gosposko ulico kolesom pripeljal mesarski vajence Ant. Skubicie iz Gline. Ko pride v Gosposko ulico, pripelje takrat nimmo izvošček Fran Mlakar, v katerega voz se je Skubic s kolesom zagnal s takoj močjo, da je padel in se na levih nogih in pršil močno telesno poškodoval. Izvošček je poškodovan takoj naložil na voz ter ga odpeljal na osrednjo policijsko stražnico, kjer je dobil prvo pomag zdravnik, nato ga je izvošček peljal pa domov.

Rokus, pokus — blagoslov z zajijo krvijo. Bili so v gostilni pri Kovancu v Tomajevem v torek po Novem letu razni domaćini, med njimi tudi posestnika Janez Kokalj in Janez Srakar. Janez Kokalj, ki je obenem lovec in lovski čuvaj, je imel pri sebi v navadnem rohu zavezani zajeti drob. Med pogovorom sta se sprekli omenjena pive. Kokalju se je zdele končno prerekanje dovolj, vstal je in se odpravil proti domu. Predno pa je odšel, da je dvignil v robo zaviti zajeti drob in je blagoslov svojega nasprotnika z zajijo krvjo z besedami: "Rokus — pokus...", toda v tem trenotku je skočil Srakar nadenj in padla sta oba v krčevitem objemu poleg ognjišča na tla. Srakar je postal zgoraj, toda pri padenju se je izvil desno roko. Jezen zaradi nenavadnega blagoslova pa vsed dobjljene poškodbe, je izrabil ugodno priliko in prav neusmiljeno tolkel pod njim ležečega Kokalja, ki se je brezuspečno branil in skušal ostresti neprijetnega nasprotnika. Ko so jih končno ločili sovjive, sta ostala oba krvava. Srakar je bil oškopljen z zajijo krvijo, Kokalj pa je kravavel iz nosa in ust. Seveda je bila posledi-

guili in odpul je v Trst. Škodo cemijo na 200,000 kron. Parnik je zavarovan za en milijon kron.

Bogat plen. Dne 31. jan. je priplul iz Amerike v Trst parnik "Cronia", ki je pripeljal 240 izselnikov. Pri izkrevanju so aretirali nič manj kot 20 oseb, ki niso imeli potnih listin.

Vlom pri juvelirju. Dne 31. januarja so vlomili neznan vlomilci v trgovino juvelirja Struppija na Reki in so odnesli za več kot 5000 kron raznih dragocenosti. Ostatovih še nimajo nobene sledi.

STAJERSKO.

Iz Braslovč poročajo: V Orli vasi je umrl 28. jan. posestnik Josip Plaskan, po domače Zaje. Bil je mož stare korenine, poštnejak od temena do pet, znan hmeljar in zagovornik knetskih teženj. Bil je navdušen narodnjak, ki ni svojega političnega prepričanja kazal samo z besedami, temveč vselej tudi z dejanjem. Zelo je cenil šolo in bil je svoj čas dvarat v Gradeu, da je izposloval za Orlo vas ljudsko šolo. Časten mu spomin!

Iz Kapel pri Brežicah poročajo: V noči od 25. na 26. jan. je hotel vlomiti neznan zločinec v hrani posestnici Neže Radanovič. A nekdo ga je moral pravočasno prepodrl. Pustil je v vratihi zabitno dremo, s katerim jih je mislil razdrobiti. Zločinec še niso dobili.

KOROŠKO.

Nesreči. V pivovarni Hirt v Brežicah je pri instalaciji nekega stroja zašel nadinženir med jemanje in dobil težke poškodbe. Če bi ne bil strojniki stroja takoj ustavljal, bi bilo ponesrečenega polnoma zmečkal. — V Volšperku je prišel pri premikanju vklakov 27letni železničar Rudolf Knap med odbijača dveh vozov. Strla sta mu prsa in je bil Knap na mestu mrtev.

Nezgoda pri pogrebu. Ko so pokopavali v Beljaku nadspredvodnika državnih železnic Jakoba Zabernika, se je vломila ob grobu položena deska, na kateri je stal nosač Robin in pomagal spustiti kristo v jamo. Robin je padel v grob in prav malo je manjkalo, da ni združnila krsta za njim in padla nanj.

DELO

za dobre gozdarje za izdelovanje dog. Oglasite se pri:
Max Fleischer,
258 Lewis St., Memphis, Tenn.
(16-2 — v d)

MATIJA POGORELC,

trgovec z zlatnino. — V zalogi imam tudi znake vseh slovenskih jednot in Zvez ter prodajam iste po primernih cenah.

Matijsa Pogorela,
29 East Madison Street,
Room 1114, Chicago, Ill.

Iščem MARTINA BOGATAJ, doma iz Žirov. Od tukaj je odpotoval pred dvema letoma na farmo v Graburn, Alta., Canada, in sedaj sem mu pisal, toda pismo mi je bilo vrnjen. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi blagovoli nazušniti, ali naj se pa sam javi. Valentine Stalek, 302 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo. (17-19-2)

SLOVENSKA IN HRVATSKA BABICA

V COLLINWOOD, OHIO, se priporoča cenjenim Slovencem v Collinwoodu in okolicu v slučaju poroda. Imam diploma iz starega kraja, kakor tudi iz Amerike. Oglasite se pri:

Marija Stimač,
448 E. 160th St., Collinwood, O.
(17-24-2)

OGLAS.

Novo vino črno, rdeči zinfandel, beli ali rdeči muškatel 35 galon; riesling 40 galon. Vino od leta 1910 črno in belo, muškatel ali riesling 50 galon. Družnik ali tropinovec \$2.50 galon. Vino pošljem po 28 in 50 galon in dam posodo. Pri večjem naročilu dam popust. Vinograd in klet St. Helena, Cal.

Naslov za naročila:
STEPHEN JAKSE,
P. O. Box 657, Crockett, Cal.

Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
glavni potniški agent
90 West Street,
New York.

NAROČBO ZA MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1913

sprejemamo sedaj in to do koncem februarja. Cena je \$1.00 za 6 knjig.

Naročniki dobe te knjige:

1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek.

2. Koledar družbe sv. Mohorja za leto 1913.

3. Slovenske balade in romane.

4. Podobe iz misijonskih dežel, 2. zvezek.

5. Slovenske večernice, 66. zvezek.

6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek.

Samo za dočak se boste izdelani ali knjigi:

7. Razne povesti. Mehko vezane 25¢, trdo vezane 35¢.

8. Cerkevni molitvenik. Trdo vezan 35¢, z zlato obrezo 50¢.

Kdor rojakov dospošje \$1.00, dobi knjige poštne prosto na dom.

Mi boderemo naročili večje število knjig in to za one rojake, kateri si kasneje omisijo knjige, in za one, kateri večkrat spremene svoje bivališče.

"Glas Naroda",
82 Cortlandt St., New York City.

Vsled važne zadeve želim zvesti za bivališča in naslov FRANA LESKOVECA. Doma je iz Kolšč, občina Jeličnivrh nad Idrijo. Kdor izmed rojakov ve za njega, je prošen, da mi naznam ali pa naj se mi sam javi, kar bode le v njegovo korist. Anthony Semrov, Box 284, Claridge, Pa. (15-19-2)

NAZNANILLO.

Tem potom naznanim, da imam veliko zalogo letosnjega vina in ga prodajam:

belega... za \$30.00 sod,

rdečega... za \$20.00 sod.

Tropinjeve po \$2.50 gal.

Cena se bode povisala po praznikih. Za obila naročila se pripočam.

A. W. Emerich,
16205 St. Clair Ave., Cleveland,
(v d) Ohio.

OGLAS.

Velika izbera slovenskih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, verižic in najrazličnejše zlatnine in srebrninine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošljemo zastonj in poštne prosto!

A. J. TERBOVEC & CO.
1622 Arapahoe St.,
Denver, Colo.

PRIPOROČILO.

Rojakom po Združenih državah, ki želijo imeti pristno kalifornijsko vinsko kapljico, priporočam, da se vedno obrnejo na dobro znanega rojaka Franka Štefanieč, Box 124, R. R. 7, Fresno, Cal. On ima svoje vinograde in je ponosen na to, da se iz njegove kleti razpoložja le prava naravna kapljica. Tudi jaz sem dobil en sodec vina iz njegove trte in reči moram, da je res neprekosljiv v okusu in moči. Vsled tega ga vsakemu, ki ljubi dobro kapljico, tudi priporočam.

L. Benedik,
New York.

THE LACKAWANNA.
Najpripravnija členica za potnike namenjene v Evropo.
V neposredni bližini transatlantskih parnikov.
Prevoz potnikov in prtljage zelo po cenici.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo.
Direktna pot v Scranton
in premogove okraje.

Med New Yorkom in Buffalo vodi vsaki dan v vsake smeri po pet vlakov:
Med New Yorkom, Chicago, vpadom vsaki dan štiri vlaki;
Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet;
Med lokalnimi točkami priročen in prizadelen.

Nadaljnje informacije glede vajnih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dober pi lokalnih agentov ali pa pri

Stephen Jakse,
P. O. Box 657, Crockett, Cal.

Naslov za naročila:

George A. Cullen,
glavni potniški agent
90 West Street,
New York.

Pot k zdravju, moči in kreposti.

ZASTONJ MOŽEM

tedvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenskega soka, eflits ali zastrupljena kri, nalezena ali podevovanja, impotencia, triperi, nočni gubitki, atrofija, striktura, varicocita in vse druge moške spolne bolezni in zamorejo temeljito zdraviti doma, privatno in v malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh bolezni. Pove vam zakaj trpi te in kako lahko ozdravite. Ako ste se že navečili, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravje, pišite se danes po to dragocene knjižico.

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tiste mož je že zadobil perfektno zdravje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak kdor, ki želi, da je vse vredno. To knjižico je ved kot 25.000 mož. Pomisli, kaj toliko izkušnje pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenskih živil; ali hočete hitro in korečno ozdraviti; ali hočete imeti bogato, čisto kri v svojih živilah; ali hočete biti močan v življenju mož; ali hočete močno telo, kjer je moč načel in trajne žive, Izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrezite in pošljite še danes. Pišite razločno. DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill. Gospodje: Jaz trpi vse bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za može, poštne prosto.

Ime.....
Ulica in štev. ali Box.....
Mesto.....
Država.....

DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIE, ZNAKE, KAPE

PEČATE IN VSE POTREBSCIN-

ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Vstanovljena dne 16. junta 1908.

Ustavljena na 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Pomorski: JAKOB KOČIČ, Box 505, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SUTTER, Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJ BAVEK, Box 1, Dumie, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJE, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZ WEI, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

FRANK BARTOLJ, I nadzornik, 918 Wooster Ave., Barberville, Ohio.
ANDREJ VIDRIN, II nadzornik, P. O. Box 522, Conemaugh, Pa.
ANDREJ BOMBAC, III nadzornik, 1629 E 23rd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

JOSIP SVOBODA, I porotnik, R. F. D. No. 1, Box 122, Conemaugh, Pa.
ANTON PINTAR, II porotnik, Box 215, Claridge, Pa.
MIHAEL KRIVEC, III porotnik, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjeno društvo, oziroma njih orodniki, so ujedno prošen, poštiti učenost na blagajnika in njegovih drugcev, vse dopise pa na glavnega tajnika.
V skladu, da označo društveni tajniki pri mesecnih poročilih, ali sploh izkazbudi v poročilih glavnega tajnika kakor pomembnosti, naj to nemudoma označijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnosti popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

PEKLENSK ŽIVLJENJE.

ROMAN.

Francoski spisal Emil Gaberlau.

Priredil za "G. N." Bert P. Lakner.

(Dalje.)

"Očividno je bil presenečen, "General", hotela je reči, gospod Fontenje, ga je porogljivo pogledal, in potem so govorili o nečem drugem. Toda, ko sta se gospoda odstranila, me je grof Chalusse zmerjal. Rekel je da takoj sanjska domišljija ni za v salon, in da dišijo moje ideje o življenu, svetu, zakonu in dolžnosti eno milijarde po najdeniščini. Moj ugovor je takoj preknil, ter začel peti marmiz Valorsay slavo, češ da je pomemben mož, oddiščega rodu, zelo premožen, in da je duhovit in lepe zunanjosti — kratkomalo eden onih srečnih ljudi, katerega obožujejo vsa dekleta.

"Mrena mi je padač raz oči. Razumela sem, da je gospod Valorsay eden mojih snubcev, katere je izbral gospod Chalusse zame. Živo in vabeče mi je začel zato opisovati življeno v zakonu. Užaljena sem bila, da mi je pripisoval tako nizko mišljenje, in da me je hotel očarati s slikanjem življence, polno zabav. Ako se mi gospod Valorsay že takoj skrajna ničopadel, sem ga sedaj zaničevala, kajti videla sem ga ležati na kolennih pred denarjem gospoda Chalusse. Njegovi pameni so bili jasni kot beli dan: za dato mi je ponudil popolno svobodo. Rekli so mi, da je kaj takega dovoljeno, toda, če je storila določeno sveto, kaj bi storila za dvojno ali trojno? Ko sem si to rekla, sem se istočasno vprašala, ali se mogoče vendar ne motim? Toda ne, nadaljuje je pečidlo moja prva sumnja. Že naslednjem dan je gospod Valorsay zopet prišel, grof se je zaklenil z njim v sobo, kjer sta se posvetovala dve uri. Ko je marmi odšel, sem prisla v sobo in videle na mizi vse posestne listine, katere je moral nedvomno predložiti onemu, da bi prav natanko vedel, koliko bi mu prinesla znenitev.

"Naslednji teden se je vršilo novo posvetovanje, kateremu je prisostvoval tudi notar. Gospod Chalusse je bil previden. Končno sem bila rešena zadnjih dvonov po gospoj Leon, ki je bila vedno o vsem dobro ponučena, ker je prishla vokalna pri vratih. "Omožiti vas hoče," je dejala, "slišala sem."

"Ta gotovost me ni več prestrelila. Imela sem dovolj časa za razmišljevanje in kovanje načrtov. Boječa sem, toda ne slabotna. Sklenila sem, se odločeno zoperstaviti gospodu Chalusse, se v najhujšem slučaju ločiti od njega, ter se odpovedati premoženju, ki mi ga je obljubil. O vsem, kar se je zgodilo meni, o mojih prepričanjih in sklepih, nisem Pasalu nič povedala; konaj, da je izvedel načrt za mojo ženitev. Nisem se hotela vezati z nasvetom, katerega bi mi dal. Njegov besedilo sem imela, in to mi je bilo dovolj. Tresla sem se veselja, ko mi je rekel: "Gospod Chalusse te požene v svoji jezični palaci — toda to nič ne de — še boljše je — Pasal je tu."

"Da se pa branin, gospod, sem morala biti napaden, gospod Chalusse mi pa mi rekel nobene besede, bodisi, da se mi bilo vse urejeno med njim in gospodom Valorsayem, ali je pa upal, da se ne bo mogla upirati, ako me presenet. Da bi pa jaz najprej govorila, ne bi bilo prav. Toliko sem že poznaла grofa, in veda, da ga je prištevati onim ljudem, katerih namen se ne sme prehiteti. Čakala sem reči, če ne ravno mirno, pa odločno, ter sem zbirala vse svoje moći za mojo ženitev. Nisem se hotela vezati z nasvetom, katerega bi mi dal. Njegov besedilo sem imela, in to mi je bilo dovolj. Tresla sem se veselja, ko mi je rekel: "Gospod Chalusse te požene v svoji jezični palaci — toda to nič ne de — še boljše je — Pasal je tu."

"Reči pa moram, da je manj skrbel za to, kako mi naj zasigur premoženje, kakor za to, da ga nekomu odtegne. Ko sta se zgozgala nji, govo zadnjo oporočo, mi je rekel: "To ne zadostuje. Ako bi nastala tožba, bi bila proglašena oporoča za neveljavno. Nekaj boljse sem si izmisnil, in načelno sredstvo, ki me oporoča vseh skrbci."

"Dovolila sem si malo ugovora, kajti nikakor nisem hotela biti priznana za mojega skrbca in krivice, in dedičev, če je katere imel, nisem hotela oporati. Nato me je osorno zavrnil: "Brigajte se za vas stvari. Onim, ki hrepenijo po moji dedičev, napravim presenečenje, katero popolnoma zaslužijo. — O, kako si želite mojih posestev! — Dobro, dobijo jih, toda prezadolženo do zadnjega vinjarja.

"In da doseže ta cilj, ja začel izpremisljati vse svoje premoženje v denar. Izjavil je, da se bode počutili šele tedaj mirnega, ko je bode nosili v svojem župu seboj. Zato, gospod, se je nahajalo toliko denarja v gotovini v mizi grofa Chalusse pred njegovo smrto. Nesrečni mož. Od vseh njegovih načrtov se ni posrečil ni eden.

"Dediči, za katere nikdo ne želi, in ki se jih je takoj bal — prišli bodo in načeli posestva, katera jim jih je hotel iztrgati, nedotaknjena. Sanjal je o moji krasni bodočnosti, da bom nosila odlično ime, našlov markise, pa me ni mogel obavarovati niti pred najpodlejnimi žalitvami. — Še predno se je ohladilo njegovo truplo, so me obdolžili žalitve. Hotel me je napraviti bogato, strašno bogato, kakor je bil

Nikarte misliti,

da sta malo šegetanje v grlu in mali dušljivi kašelj samo malenkost. Dostikrat naznanjata pretečo nevarnost. Zdravite ju resno, premišljeno in dodobrega, a pomore vam.

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balzam for Lungs.)

Spodaj podpisani, doma iz vasi Veniš pri Krškem, bi rad zvezdel za naslove svojih prijateljev, kateri vsi so doma iz fare Leskovec pri Krškem in bivajo sedaj nekje v Združenih državah. Ti so FRAN MAROLT, FRAN KOPINA, FRAN AVGUŠTIN, MARTIN KOČEVAR, JOSIP KINK in ALOJZIJ SAVAR. Če kdo izmed cenejnih rojakov ve za omenjene, naj mi blagovoli naznaniti njih naslove, ali naj se pa sami javijo — Joe Radi, 423 53rd Ave., West Allis, Wis. (17-19-2)

TEŠI, LEČI, POMIRJA, KREPI!

Otročiči

jočajo, so sitni, nemirni in ne spijo, kadar trpe vsled ščipanja, napenjanja v zelenem, gričnih bolečin itd. V tacih slučajih dajejo medre matice.

Severove kapljice za otroke.

(Severa's Soothing Drops.)

Če se dajajo v malih popitkih po navodni na steklenici, neprilika kmalu izgine.

Čiste, neškodljive, varne!

25c.

Otroci

kakor odraste osebe so podvrženi neprilike, merečni čreve in delavnosti ali zapeki. Milo delujejo in vendar izčrpajo zdravilo za takra obolenja je

Severov Laxoton.

(Severa's Laxoton.)

Njegov prijetni in mili okus ga pripravlja otrokom in ženskem nežnega ustroja.

Brez ščipanja.

25c.

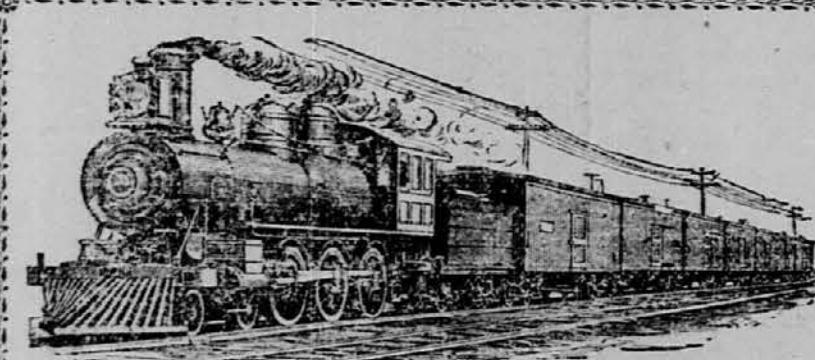
Vsi lekarini prodajajo Severova Zdravila ali jih lahko dobijo za vas. Če se pomajajo druga zdravila namesto SEVEROVIH, ne vzemite jih. Pazite na ime "Severa" na vsakem zavodu. — Svet v pismu zastonju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

on sem, in potem, ko mi je ponudil milijone, mi ni zapustil niti koščka kruha. Bal se je za mojo bodočnost, pa je umrl, ne da bi me podačil o onih nevarnostih, ki mi grozijo, ne da bi mi povedal, če je, kar mišlim, moj oče. Proti moji volji, me je državabno postavil na najvišjo stopinjo, mi potisnil v roko ono čarobno palico, ki se imenuje žlato, pokazal mi je svet pred mojimi nogami, in naenkrat me je pustil pasti nižje, kakor me je načel. Oh! Gospod Chalusse boljše bi bil, da bi mi pustil v najdeniščini, sedaj bi se že lahko sama preživljala. Toda odpuščam vam!"

Tigarella je nekaj časa premisljeval, če je že vse povedala in če ni pozabilka kakje okolnosti. Našla ni nicesar, kar bi imela se pristaviti. Stopil je tik pred sodniku, in rekel s svečanim glasom: "Sedaj poznate moje življeno tako, kakor jaz same, gospod. To veste, kar ne ve niti mi, v katerega stavim vse svoje upanje. — Naj ne najde nevredne ali o se mi pokazem tako, kakršna sem."

(Datje prihodnjih.)

Vsem Slovencem in bratom Hrvatom po širni Ameriki naznanjam, da smo dobiti več železniških voz brinja iz starega kraja, iz katerega se boste kuhal v naši lastni distileriji že vsakemu dobro znan pristni KERJEV BRINJEVE.

Eden od najbolj izkušenih zdravnikov v Evropi, Msgr. KNEIPP, piše v svojih zdravniških knjigah sledete: "Najstarejše in eno najboljših zdravil proti notranjim, posebno želodčnim bolečinam je in ostane prav pristni brinjevec: ako si bolan na ledvieah, na jetrih, na kamnu, ako se počuti slab, zjutraj ko vstanesh in predno ideš k poštu, piж prav pristni brinjevec in pomagal ti bude." Na tisoči ljudi je ozdravelo, kateri so poslušali Msr. Kneippa nasvet.

Zatorej vsaka družina, kateri je zdravje ljubo, bi se moral preskrbeti s domaćim zdravilom to je pristni KERJEV BRINJEVEC, katerega se dobi pri izdelovalcih

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Ali pa pri sledečih tvrdkah, kateri so edini glavni razprodajalci za Ameriko:
Russ & Prendergast Bros. Co., Pueblo, Colo.
The Slovenian Liquor Co., Joliet, Ill.
Frank Petkovsek, Waukegan, Ill.
A. Justin, Rock Springs, Wyo.

Vino. Iz slavnih Ozark hribov. **Vino.**
MISSOURI.

Slovenci po Združenih državah splošno ne vedo, da Missouri prideva na milijone galonov vina in to boljega kot vsaka država v Ameriki.

Namen moj je seznaniti prijatelje dobre kaple v Ameriki in edino to me je dovedlo do tega, da sem kupil večjo zalogu vina, katerega prodajam po svojih cenah, dočler je zaloga.

Garantiram, da je vino absolutno čisto iz grozdja. Garantiram, da je vsaka vrsta prešanja izključno iz vrste grozdja, imo označeno. Garantiram tudi vsakemu denar nazaj, ker so zlogom ni zadovljeni v vino zastonj. Garantiram tudi, da celo Amerika nima vina tega okusa, kakoršnega ima vino iz Ozarskih hribov. Ako si bolan, ne kupuj humburgov, temveč naroči vino iz Missouri. Ako hočeš dobro okrepčevalno kapljico, zahtevaj v vsakem salonus Missouri vino. Ne pij brlož pod različnimi imeni.

Vse vino je iz jednih največjih trtnic na svetu.

Vrste vina: Cena gal. **Vrste vina:** Cena gal.

Elvira belo ..... 60c. Concord rudeča ..... 50c.

Riesling belo ..... 70c. Claret rudeča ..... 50c.

Marsala belo ..... 75c. Ives Seedling rudeča ..... 65c.

Dry Hill Beauty belo \$1.00. Virginia Seedling rud. \$1.00.

Vino se posluje ob 5 gal sodičkih naprej v vsake množini. Sodi se računijo za 5 gal. 75c., večji \$1., sodi 50 gal. prsti. Cene se razumijo, prosto postavljeni na železnicu. Za večje množine vino se napravijo nižje cene. Na zahtevo vzorec od gotovih ali vših vrst.

Kredit trgovci s vino in dobrimi referencami, drugače vsa naročila proti gotovemu plačilu.

Pisma pošiljajte na

F. Gram, Naylor, Mo.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba. Direktna črta

do Havre, Pariza, Švic, Inomosta in Ljubljane.

Eksprese parnički so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "LA FOUR LINE"

na trička vremena

"LA BRETAGNE" "LA GASCOCNE" "CHICAGO" na dva vijaka.

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chesebroski Building.

Parni odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtih iz pristanišča št. 57 North River in ob sebotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*ESPAGNE 22. februar 1912 *LA PROVENCE 14. mar. 1912.

*L'ATOURAINE 29. februar 1912 *ESPAGNE 21. marca 1912.

*LA SAVOIE 7. marca 1912 *LA TOURAINE 28. marca 1912.

POSEPNA PLOVITVA